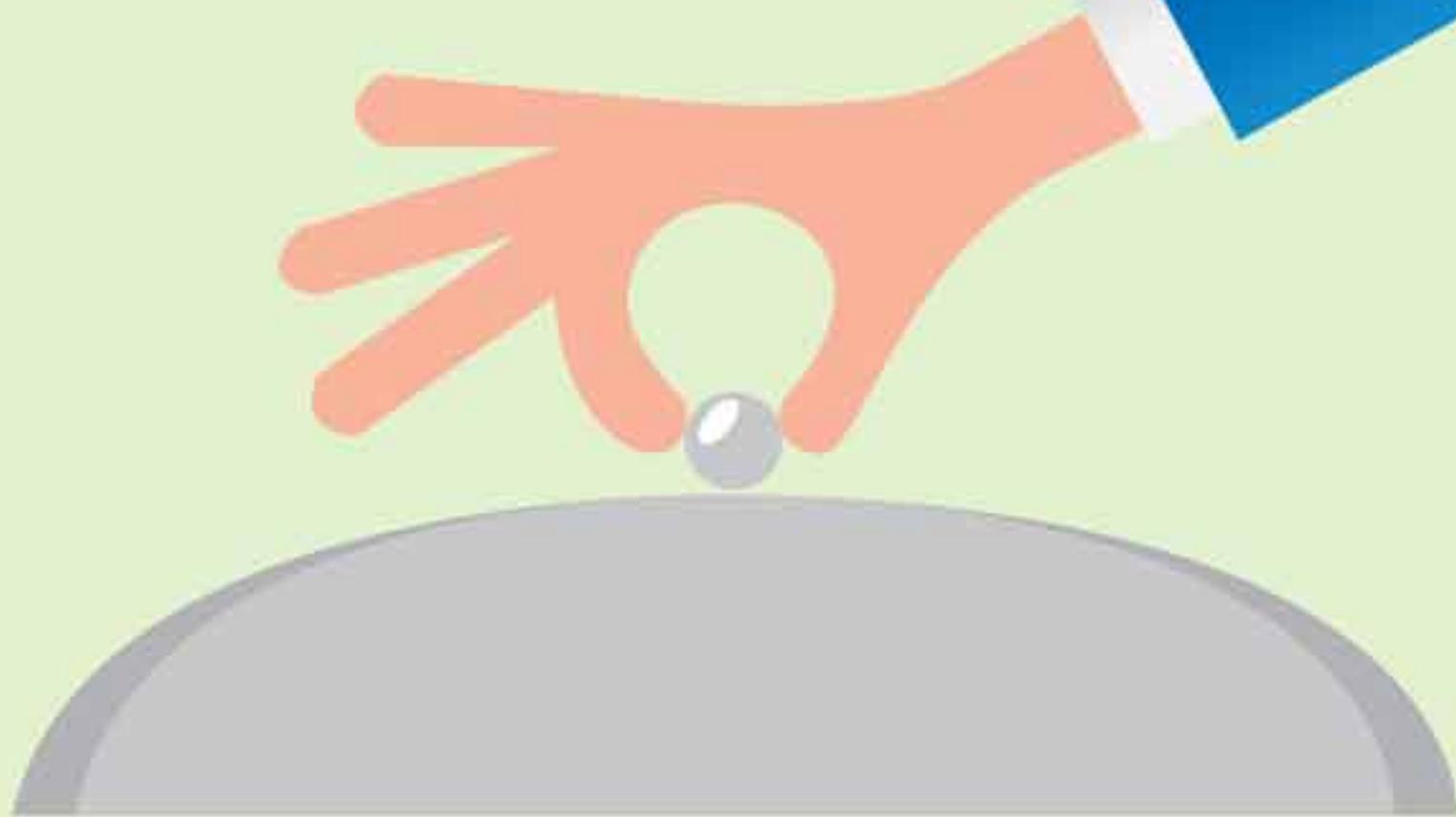

بخش اول

واژگان و املا

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- معنی همهٔ واژه‌های دشوار همراه شاهد مثال (هم آنهایی که در انتهای کتاب درسی معنی شده‌اند و هم آنهایی که معنی نشده‌اند).
- جمع‌آوری واژگان مهم املاییں
- بیان نکات املاییں هر درس با توضیحی کامل همراه با مثال‌های متنوع

دیباوندگی

شعر آغازکننده بخش ستایش

واژه‌نامه

◀ ملِک: پادشاه، صاحب مُلک

◀ ذَكْر: یاد کردن، نام، یاد

ملکا ذَكْر تو گویم که تو پاکی و خدایی نرم جز به همان ره که توام راهنمایی

ستایش: به نام خداوند جان و خرد

واژه‌نامه

◀ کیوان: ستاره زحل

◀ گردان سپهر: سپهر گردان (آسمان چرخان؛ قدیمی‌ها براین باور بودند که زمین ثابت و آسمان در حال چرخش است.)

◀ فروزنده: روشن‌کننده، افروزنده

◀ ناهید: ستاره زهره

◀ مهر: خورشید

خداوند کیوان و گردان سپهر فروزنده ماه و ناهید و مهر

◀ بیننده: چشم، کسی که می‌بیند. در شعر فردوسی مقصود از «بیننده‌گان»، دو چشم یا چشمان است.

به بیننده‌گان، آفریننده را نیزی، مرنجان دو بیننده را

◀ **ستودن:** ستایش کردن

◀ **میان:** کمر

◀ **میان بستن:** کنایه از آماده شدن

ستودن نداند کس او را چو هست **میان** بندگی را باید بست

◀ **برنا:** جوان

توانا بُود هر که دانا بُود ز داش، دل پیر، **برنا** بُود

▶ واژه‌های مهم املایی

◀ **ذکر (ذاکر) *** برنگذرد * فروزنده * ناهید * ستودن

درس اول

▶ آفرینش همه تنیه خداوندِ دل است

▶ واژه‌نامه

◀ **بامداد:** صبح زود، سپیده‌دم، سحرگاه

◀ **لیل:** شب

◀ **نهار:** روز

بامدادی که تفاوت نکند **لیل و نهار** خوش بُود دامن صحراء و تماشای بهار

◀ **تنییه:** هوشیار کردن، آگاه ساختن کسی برکاری

◀ **اقرار:** آشکار گفتن، پذیرفتن چیزی و آن را برزبان آوردن

آفرینش همه **تنییه** خداوندِ دل است دل ندارد که ندارد به خداوند **اقرار**

روان‌خوانی دروازه‌ای به آسمان

واژه‌نامه

◀ **قافله:** گروه مسافر، کاروان، همسفران

◀ **ملحق:** پیوسته شده، کسی یا چیزی که به دیگری پیوسته و متصل شده باشد.

جنگ، برپا شده بود تا «محمد جهان‌آرا» به آن **قافله‌ای ملحق** شود که به سوی عاشورا می‌رفت.

◀ **محفوظ:** حفظ شده، نگاهداری شده اما آنان که یاد آن مقاومت عظیم را در دل **محفوظ** داشته‌اند، پیر شده‌اند و پیرتر.

◀ **ققنوس:** پرنده‌ای افسانه‌ای که گویند در آتشی که خود بر می‌افروزد، می‌سوزد و از درون خاکستر شدوباره نوزادی متولد می‌شود. به همین سبب این پرنده را رمز جاودانگی و فداکاری می‌دانند. حیات حقیقی مردان خدا، **ققنوس‌وار** از میان خاکستر نخل‌های نیم سوخته، سر برآورد.

◀ **بازگونه:** واژگون، وارونه عجب از این عقل **بازگونه** که ما را در جست‌وجوی شهدا به قبرستان می‌کشاند!

◀ **مظهر:** نشانه، جلوه‌گاه مسجد جامع خرم‌شهر، قلب شهر بود که می‌تپید و تابود، **مظهر** ماندن واستقامت بود.

- ◀ اشغال: جایی را به زور گرفتن، مکانی را تحت تصرف درآوردن.
خرّمشهر به اشغال متباوزان درآمد.
- ◀ مقزّ: قرارگاه، جای قرار و آرام
بچه‌ها در خرّمشهر مقزّ نداشتند.
- ◀ اصحاب: ج صاحب، یاران
ما هم اصحاب امام حسینیم.
- ◀ تداعی: از یک معنی به معنی دیگر پی بردن، به یاد آوردن
تا این را گفت، برای همه، صحنهٔ کربلا تداعی شد.
- ◀ منتهی: آخر، پایان
یا ما دشمن را از بین ببریم یا دشمن ما را به شهادت برساند. منتهی
هر کس می‌خواهد از همین الان برود.
- ◀ استقرار: قرار یافتن، آرام گرفتن
جز شایستگان، کسی در کربلای خرّمشهر استقرار نیابد.
- ◀ معراج: ج معراج، نرده‌بان‌ها، آنچه به وسیلهٔ آن بالا می‌روند.
در پس این ویرانی‌ها معراجی به سال ۱۶ هجری قمری وجود داشت.
- ◀ سلاله: نسل، خلاصهٔ هر چیز، برگزیده
این جمله را یک جوان بسیجی، مردی از سلالهٔ جوانمردان برتابلوی
دروازهٔ خرّمشهر نگاشته بود.

۲ واژه‌های مهم املایی

- ◀ قافله * ملحق (الحاق) * محفوظ (حفظ) * صلح (اصلاح) * فرصت *
- سقف * وقفه (توقف) * حیات * نظاره (نظر) * پایان ناپذیر *

بخش دوم

معنی و مفهوم

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- معنی همه شعرهای کتاب: درس‌ها، تمرین‌ها، شروع فصل‌ها و پشت جلد کتاب.
- ارائه مفهوم برای بیت‌هایی که نیاز به توضیح تکمیلی دارند.

دید و فهم

درس سیزدهم

آشنای غریبان

چشم‌های خروشان تو را می‌شناسند موج‌های پریشان تو را می‌شناسند

◀ معنی: چشم‌های خروشان و موج‌های پریشان تو را می‌شناسند.

پرش تشنگی را تو آبی، جوابی ریک‌های بیابان تو را می‌شناسند

◀ معنی: تو مانند آبی هستی که انسان‌های تشنگ معرفت در پی آن هستند، حتی شن‌های بیابان هم ارزش تو را می‌دانند.

نام تور خست رویش است و طراوت زین سبب برگ و باران تو را می‌شناسند

◀ معنی: ای امام رضا(ع) نام تو اجازه روییدن و شادابی است و به این دلیل گیاهان و قطره‌های باران با تو آشنا هستند.

هم تو گل‌های این باغ را می‌شناسی هم تمام شهیدان تو را می‌شناسند

◀ معنی: امام رضا، تو همه زیبایی‌های این باغ را می‌شناسی و همه شهیدان هم وجود پاک تو را درک کرده‌اند.

اینک ای خوب! فصل غریبی سرآمد چون تمام غریبان تو را می‌شناسند

◀ معنی: اکنون ای انسان خوب و شایسته زمان غریبی و تنها یی به پایان رسید، چون همه انسان‌های غریب و بیگانه تو را می‌شناسند.

کاش من هم عبور تو را دیده بودم کوچه‌های خراسان تو را می‌شناسند

◀ معنی: کاش من هم آن زمان بودم و عبور تو را می‌دیدم؛ مانند مردم در کوچه‌های خراسان حضور تو را درک می‌کردم.

قیصر امین‌پور

میلادِ گل

میلاد گل و بهار جان آمد برجیز که عیدِ می‌کشان آمد

◀ معنی: میلاد حضرت مهدی(ع) فرار سیده‌است که باعث شادی و نشاط وجود دوستدارانش می‌شود. برجیز که زمان جشن و شادی است.

خاموش مباش زیر این خرقه برجان جهان دوباره جان آمد

◀ معنی: خاموشی و حزن را کنار بگذار که با آمدن مهدی(ع) بر روح عالم جانی دوباره دمیده می‌شود.

گلزار ز عیش لاله باران شد سلطان زمین و آسمان آمد

◀ معنی: همه هستی بر اثر این اتفاق مبارک (تولد حضرت مهدی(ع)) شاد و زیبا شد.

آمده امر و نبی و فرمان باش ہشدار که منجی جهان آمد

◀ معنی: آمده فرمانبرداری از او باش و آگاه باش که ناجی جهان و جهانیان آمده است.
امام خمینی(ره)

شد چنان از تُفِ دل، کام سخنور، تشنہ که ردیف سخشن آمده یک سر، تشنہ

◀ معنی: آن چنان از حرارت و آه دل، کلام و دهان شاعر تشنہ شده است که ردیف شعرش، همه واژه تشنہ است.
فادیی مازندرانی

احوال گل، زخار پرس وزمن پرس ناییدن از هزار پرس وزمن پرس

◀ معنی: حال گل را از خاری که پیش اوست جو یاشو و از من نپرس؛ آواز و ناله سردادر را از بلبل سؤال کن و از من نپرس.
فادیی مازندرانی

لاله دیدم، روی زیبای تو ام آمد به یاد شعله دیدم، سرکشی‌های تو ام آمد به یاد
 ▶ معنی: گل لاله را دیدم و زیبایی‌های تو را به یاد آوردم. وقتی شعله‌های آتش را دیدم سرکشی‌ها و بی‌قراری‌های تو به یادم آمد.

رهی معینی

هی بیا من، بران این خرس را خرس را ملزین، مهل همجنس را
 ▶ معنی: آهای، با من بیا و این خرس را از خودت دور کن؛ خرس را برای دوستی و همراهی انتخاب نکن درحالی که همجنس خود (انسان) را رها کرده‌ای.

آب زند راه را هین که نگارمی رسد مردہ دهید باغ را، بوی بهارمی رسد
 ▶ معنی: راه را آب و جارو کنید که معشوق در راه آمدن است و به باغ مژده دهید که بوی بهار می‌آید.

درس چهاردهم

پیدای پنهان

جهان، جمله، فروغ روی حق دان حق اندر وی ز پیدایی است پنهان
 ▶ معنی: همه پدیده‌های جهان، عظمت خداوند را نشان می‌دهد. خداوند از شدت آشکاری در پدیده‌های خودش پنهان به نظر می‌رسد.

محمود شبستری

جهان چون زلف و خال و خط و ابر و سرت که هر چیزی به جای خویش نیکوست
 ▶ معنی: عالم هستی مانند چهره انسان است که جایگاه اجزایش مشخص

است و چشم و مو و خال و ابرو و... سر جای خود زیبا و مطلوب‌اند.

◀ مفهوم: حکمت در تنوع خلقت و جایگاه آنها
 Mahmood Shabestari

شعر خواه، بَوَدْ قَدْرْ تُوْ اَفْزُونْ اَزْ مَلَائِكْ

دلی دیرم خریدار محبت کزاوگرم است بازار محبت

◀ معنی: دلی دارم که ارزش محبت و مهربانی را می‌داند و خریدار آن است. بازار پرونق محبت به دلیل وجود دل من است.

لباسی دو ختم بر قامت دل زپود محنت و تار محبت

◀ معنی: تاروپود قلب من از محبت و رنج بافته شده است.

بُود درد مو و درمانم از دوست بُود وصل مو و هجرانم از دوست

◀ معنی: درد و دوای من و وصل و هجرانم از جانب دوست (خداوند) است.

اگر قصابم از تن واکره پوست جدا هرگز نگردد جانم از دوست

◀ معنی: اگر قصاب پوست تنم را بکند، باز هم جانم از جان یار جدا نمی‌شود.

به قبرستان گذر کردم کم و بیش بدیدم قبر دولتمند و درویش

◀ معنی: گاهی از قبرستان عبور کرده‌ام و قبر انسان‌های ثروتمند و فقیر را دیده‌ام.

بخش سوم

دانش زبانی

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- بررسی همه نکات زبانی و دستوری کتاب همراه با توضیحات کامل و مثال‌های کاربردی
- استفاده از جدول‌ها و نمودارها برای ثبت آموخته‌ها

کتابخانه

درس چهاردهم

پیدای پنهان

قید

به کلمه‌ای که مفهوم حالت، زمان، تردید و... را به فعل جمله می‌افزاید، **قید** گفته می‌شود. قید از ارکان اصلی جمله نیست و می‌توان آن را حذف کرد.

أنواع قيد

۱ قید زمان: کلمه یا ترکیب‌هایی که مفهوم زمان را در جمله می‌رساند؛ مانند شب، هرگاه، صبح، هر سال، ناگهان.

مثال:

دی شیخ با چراغ همی گشت کرد شهر کزدیو و د مولم و انسانم آرزوست

قید زمان (دیروز)

۲ قید مکان: کلمه یا ترکیب‌هایی که مفهوم مکان را در جمله می‌رساند؛ مانند همه جا، اینجا، بالا، پایین، نزدیک، درون، بیرون.

مثال:

قید مکان

۳ قید حالت: قیدی است که حالتی را در جمله نشان می‌دهد؛ مانند افتان و خیزان، خندان، گریان، لنگلنگان، دوان دوان، سوت زنان.

✳️ مثال:

من دوست می‌دارم جفا کردم دست جانان می‌برم
طاقة نمی‌دارم ولی افغان و خیزان می‌برم
قید حالت

❷ **قید تکرار:** کلمه یا ترکیبی است که وقوع فعل را همراه با تکرار می‌رساند؛ مانند پی‌درپی، همواره، پیاپی.

✳️ مثال:

هزار زخم پیاپی کر اتفاق افتاد ز دست دوست نشاید که انتقام افتد
قید تکرار

❸ **قید کیفیت:** کلمه یا ترکیبی است که کیفیت یا چگونگی وقوع فعل را می‌رساند؛ مانند خوب، بد، آرام، سریع، خوانا.

✳️ مثال:

خوب می‌دانم شبیه عاشقانت نیستم خوب می‌دانی که اوضاع دلم مطلوب نیست
قید کیفیت قید کیفیت

❹ **قید تأکید و یقین:** کلمه یا ترکیبی است که وقوع یا عدم وقوع فعل را همراه با تأکید و یقین می‌رساند؛ مانند بی‌شک، یقیناً، حتماً، ناچار، بی‌گمان، بدون تردید.

✳️ مثال:

پس از دشواری آسانی است ناچار و لیکن آدمی را صبر باید
قید تأکید

بخش چهارم

دانش ادبی

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- بررسی همه نکات ادبی کتاب همراه با توضیحات کامل و مثال‌های کاربردی
- بهره‌گیری از نمونه‌های نظم و نثر برای آشنایی بیشتر و تثبیت آموخته‌ها

کتاب‌نامه

درس اول

آفرینش همه تنبیه خداوند دل است

تشبیه

مانند کردن چیزی به چیز دیگر را که در صفتی مشترک باشند **تشبیه** می‌گویند. این نوع زیباسازی سخن چهار رکن (پایه) دارد:

۱ **مشبه**: چیزی یا کسی که قصد تشبیه آن را داریم.

۲ **مشبه به**: چیزی یا کسی که آن را به مشبه مانند می‌کنیم.

۳ **وجه شب**: صفت مشترک بین مشبه و مشبه به است.

۴ **ادات تشبیه**: واژه‌ای که شباخت مشبه و مشبه به را نشان دهد.

- مشبه و مشبه به را **طرفین تشبیه** می‌نامند که همیشه در تشبیه حضور دارند، اما ادات تشبیه وجه شب ممکن است از ساختمان تشبیه حذف شوند.

مثال:

• خرم شهر شقایق خون رنگ است که داغ جنگ بر سینه دارد.

مشبه به مشبه

• منم چون شاخ تشنۀ در بهاران تیوی همچون ہوای ابر و باران

مشبه ادات تشبیه مشبه به

مشبه ادات تشبیه مشبه به

- گاهی گروهی از کلمه‌ها به گروه دیگری از کلمه‌ها تشبیه می‌شوند. به این نوع تشبیه **تشبیه مرگب** می‌گویند.

مثال:

دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد؟ ابری که در بیابان بر تشنۀ ای بیارد

مشبه

مشبه به

- شاعر برای رهایی از تشبيه ساده با ذکر یک برتری، تشبيه را هنری ترمی کند.

 مثال:

تاتوانی می‌گیریز از یار بد
یار بد بدتر بود از مار بد
مشبّه مشبّه به

- گاهی تشبيه به صورت ترکیب اضافی می‌آید.

 مثال:

- عقل حیران شود از خوشة زرین عنب فهم، عاجز شود از حقه یاقوت انار
- چراغ یقینم فرا راه دار ز بد کرد نم دست، کوتاه دار
- ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی برکند کرتورانوح است کشتبان، ز توفان غم مخور
- یکی را به سر برند تاج بخت یکی را به خاک اند ر آرد ز تخت
- آه و افسوس از آن روز که در دشت بلا بود آن خسرو بی لشکر و یاور تشن

جان بخشی

هرگاه صفات، اجزا، ویژگی‌ها و افعال انسان را به غیر انسان نسبت دهیم از **آرایه تشخیص** استفاده کرده‌ایم. تشخیص را شخصیت‌بخشی، جاندارانگاری و آدم‌نمایی هم نامیده‌اند.

 مثال:

- آسمان از شوق، دف می‌زد شط خرمشهر، کف می‌زد

بخش پنجم

تاریخ ادبیات

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- معرفی همهٔ شخصیت‌ها و آثار ادبی، سیاسی و علمی ذکر شده در کتاب درسی
- معرفی مفاخر در سه بخش تاریخ زندگانی، توضیحات و آثار به منظور آسان‌تر شدن یادگیری
- آوردن توضیحات تکمیلی مختصر با علامت ستاره (*)

چب و ندیپ

درس اول

آفرینش همه تنبیه خداوند دل است

امام خمینی(ره)

تاریخ زندگانی: از ۱۲۸۱ ه.ق تا ۱۳۶۸ ه.ش

در خمین

توضیحات: وی رهبر و بنیان‌گذار حکومت اسلامی بود که مقدمات علوم را در زادگاهش آموخت و علوم اسلامی را نزد استادانی مانند عبدالکریم حائری یزدی فراگرفت. ایشان تا سال ۱۳۵۷ به مبارزه‌های خویش علیه شاه ادامه داد و در همان سال انقلاب اسلامی به پیروزی رسید.

***اثر:** دیوان اشعار*

سعدی

تاریخ زندگانی: از ۶۰۶ تا ۶۹۰ ه.ق در شیراز

توضیحات: مشرف الدین مصلح بن عبدالله شیرازی، فرمانروای مُلک سخن، شاعر و نویسنده بزرگ قرن هفتم است. او در شیراز مقدمات علوم را فراگرفت؛ سپس به بغداد رفت و مدتی در مدرسهٔ نظامیه به تحصیل مشغول شد.

آثار: بوستان (مثنوی حکمی و اخلاقی در ۵۵ باب که آن را در سال ۶۵۵ ه.ق به نظم درآورد). * گلستان (آن را در سال ۶۵۶ ه.ق به سجع نوشت).

جامی، قاآنی و قائم مقام از تقلیدکنندگان معتبر گلستان سعدی هستند. گلستان نشی مسجع، آمیخته به نظم و در هشت باب است:

- ۱- سیرت پادشاهان
- ۲- در اخلاق درویشان
- ۳- در فضیلت قناعت
- ۴- در فواید خاموشی
- ۵- در عشق و جوانی
- ۶- در ضعف و پیری
- ۷- در تأثیر تربیت
- ۸- در آداب صحبت

محمد بن منور

تاریخ زندگانی: قرن ششم

توضیحات: محمد بن منور از نوادگان شیخ ابوسعید ابیالخیر است که با نشری ساده، کتاب خود را به رشته تحریر درآورد.

اثر: اسرار التوحید فی مقامات الشیخ ابوسعید ابیالخیر (کتابی در شرح احوال شیخ ابوسعید ابیالخیر است).

بخش ششم

بانک سؤال‌های امتحانی وپاسخ‌نامه

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- ارائه نمونه سؤال‌های امتحانی برای هر درس به تفکیک موضوع
- آزمون نوبت اول و دوم (املا و نگارش) مطابق با استانداردهای آموزش و پرورش
- ارائه پاسخ‌نامه تشریحی برای سؤال‌ها و آزمون‌ها

درس هفتم

پرتوِ اُمید

واژگان و املاء

۸۹. معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

(الف) حافظا در کنج فقر و خلوت شب‌های تار

تابود و دست دعا و درس قرآن غم مخور

(ب) دور گرد و نگر کر دور روزی بر مراد مانرفت

دانماً یکسان نباشد حال دوران غم مخور

معنی و مفهوم

۹۰. معنای بیت‌های زیر را بنویسید.

(الف) در بیان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم

سرزنش هاگر کند خار مغیلان، غم مخور

(ب) هان مشون نمید چون واقف نهای از سر غیب

باشد اندر پرده بازی های پنهان غم مخور

۹۱. «بنیاد هستی برکند» در بیت زیر به چه معناست؟

«ای دل ارسیل فا بنیاد هستی برکند

چون تو را نوح است کشیبان، ز توفان غم مخور»

۹۲. معنا و مفهوم عبارت «دل بد مکن» در مصراع زیر چیست؟

«ای دل غم‌دیده حالت به شود دل بد ملن»

۹۳. دانش زبانی

۹۳. مفعول را در بیت زیر مشخص کنید.

«خشمگین شد با ملک خرس و برفت برگرفت از کوه سنگ سخت زفت»

۹۴. دانش ادبی

۹۴. در بیت زیر کدام آرایه‌های ادبی به کار رفته است؟

«ای دل غم‌دیده حالت به شود دل بد ملن

وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور»

۹۵. بیت تخلص را تعریف کنید و یک مثال بنویسید.

۹۶. تاریخ ادبیات

۹۶. یکی از حافظ پژوهان برجسته معاصر را نام ببرید.

۹۷. نگارش

۹۷. در چند سطر امید و ناامیدی را با هم مقایسه کنید.

۹۸. پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۹۸. کدام یک از واژگان زیر مفرد است؟

- (۱) احزان (۲) مغیلان (۳) دوران (۴) آزادگان

۹۹. مشبه در بیت زیر کدام است؟

«ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی برکند

چون تو رانوح است کشتیبان، ز طوفان غم مخور»

- (۱) فنا (۲) سیل (۳) نوح (۴) تو

آزمون هماهنگ درس املای فارسی (استان فارس)

تاریخ آزمون: ۹۵/۰۳/۱۰

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۳۰ دقیقه

نام آموزشگاه:

متن املای تقریری

آفرینش همه تنبیه خداوند دل است
دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار
پیامبر اعظم (ص) به ابوذر فرمود: «ای ابوذر، خداوند متعال به
سیماهی ظاهر و دارایی‌ها و گفته‌هایتان نمی‌نگرد، بلکه به دل‌ها و
کردارتان می‌نگرد».

در زمین نگاه کن که چگونه بساط تو ساخته است و جوانب وی
فراخ گسترانیده و از زیر سنگ‌های سخت، آب‌های لطیف روان
کرده تا بر روی زمین می‌رود و به تدریج بیرون می‌آید. در وقت بهار
بنگر که زمین چگونه زنده شود و چون دیباي هفت رنگ گردد.
بدان که مردم بی‌هنر مدام بی‌سود باشد چون مغیلان که تن دارد و
سایه ندارد. نه خود را سود کند و نه غیر خود را. جهد کن که اگرچه اصیل
و گوهری باشی، گوهر تن نیزداری که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود.

امروز همین حس مشترک، هم جوشی و هم کوشی، هم زیستی ما را
معنا می‌بخشد به همین سبب است که ملت ایران یک صدا چونان
شیر می‌غرند و ندای واحدی برمی‌آورند که:

چو ایران نباشد تن من مباد در این بوم و بر زنده یک تن مباد
رابعه می‌گفت: «اللهی تو می‌دانی که هوای دل من در موافقت فرمان
تو سرت و روشنایی چشم من در خدمت درگاه تو. اگر کار به دست

پاسخ نامہ

دیجی پونڈر

ب) حرص ورزی نکن، زیرا همه می‌میرند و هنگام مردن درویش و ثروتمند بیشتر از یک کفن از این دنیا نمی‌برند.

۱۹۷. الف) مراعات نظیر (لباس، تار، پود)

ب) تضاد (کم و بیش، دولتمرد و درویش)

۱۹۸. الف) خیام / **ب)** حافظ

۱۹۹. توحید مفضل نوشتہ مفضل بن عمرالکوفی و ترجمہ علامہ محمد باقر مجلسی است.

۲۰۰. بر عهده دانش آموز است.

۲۰۱. گزینه «۳»

۲۰۲. گزینه «۴»

۲۰۳. گزینه «۱»

۲۰۴. گزینه «۱»

۲۰۵. گزینه «۲»

۲۰۶. الف) آوا: طنین / **ب)** باور: اعتقاد / **پ)** غرّه: فریفته / **ت)** صبور: شکیبا

۲۰۷. «حلقه گرد من زنید» یعنی به دور من جمع شوید.

۲۰۸. امیدوارم دانه‌ای بکاری حتی اگر کوچک باشد و بالیدن و بزرگ شدنش را تماشا کنی و مفهوم رشد و زندگی را در گیاه و درخت با چشمیت ببینی. زندگی همواره در جریان است و سکون معنایی ندارد.

۲۰۹. ساده: گل، نبات / مشتق: دانا، خردمند / مرگ: گلخانه، آتش‌نشان

۲۱۰. الف) بیاورند: مضارع التزامی، سوم شخص جمع

ب) می‌کنند: مضارع اخباری، سوم شخص جمع

- ۱۱۱- من مانند چراغ لاله: مشبّه: من / مشبّه به: چراغ لاله
ادات تشبیه: چون / وجه شبه: سوختن / داغ داشتن
- ۱۱۲- چراغ لاله (لاله به چراغ تشبیه شده است.): مشبّه: لاله / مشبّه به:
چراغ / وجه شبه: سرخی
۱۱۳. شعر «آرزو»: ویکتور هوگو / توحید مفضل: علامه مجلسی /
روضه خلد: مجد خوافی / مرزبان نامه: سعد الدین وراوینی
۱۱۴. **الف**) ليلة القدر طولانی‌ترین شب سال است.
ب) آنها برای بزرگی خود تلاش می‌کنند.
۱۱۵. گزینه «۱»
۱۱۶. گزینه «۳»
۱۱۷. گزینه «۱»
۱۱۸. گزینه «۴»
۱۱۹. گزینه «۲»
۱۱۰. **الف**) رزق: غذای روزانه، روزی / انعام: بخشش، نعمت دادن
ب) فرقه: گروه / عزّت: ارجمندی، احترام
۱۱۱. **الف**) وقتی از کار تعمیر هواییما فراغت یافتیم.
ب) تصویر ماربوا بود که فیلی را بلعیده بود و هضم می‌کرد.
۱۱۲. **الف**) پروردگارا، حال که در دنیا به ما عزّت عنایت فرمودی انتظار
داریم که در آخرت هم ما را عزیز‌گردانی.
- ب**) امروز باید به دعا و شکرگزاری بپردازیم، زیرا وقتی مردیم از ما کاری
ساخته نیست.

۲۲۳. **الف)** کنایه از اینکه مرانا مید نکن.

ب) کنایه از اینکه درگاه و آستان دیگری را سراغ ندارم (که به آن پناه ببرم) و برایم قابل تصور نیست.

پ) کنایه از مناجات کردن

ت) کنایه از انتظار داشتن

۲۲۴. **الف)** من که داشتم اهلی می شدم.

ب) اکنون شش سال از آن ماجرا گذشته است.

۲۲۵. تشبيه (چراغ یقین) / واج آرایی (حرف «ر») / کنایه (دست کوتاه کردن کنایه از ناتوان کردن)

۲۲۶. ذلت: مترادف: خواری، متضاد: عزّت / فاش: مترادف: آشکار،
متضاد: پنهان / ظريف: مترادف: نازک، متضاد: ضخیم / وقار: مترادف:
متانت، متضاد: سبکی

۲۲۷. داستان هایی برای فکر کردن: رابرت فیشر / شازده کوچولو: آنتوان دو سنت اگزوپری

۲۲۸. بر عهده دانش آموز است.

۲۲۹. گزینه «۱»

۲۳۰. گزینه «۱»

۲۳۱. گزینه «۲»

۲۳۲. گزینه «۱»

۲۳۳. گزینه «۴»